

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-59>

УДК 005.56:378.4

МОДЕЛІ СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА УНІВЕРСИТЕТІВ І БІЗНЕСУ

STRATEGIC PARTNERSHIP MODELS BETWEEN UNIVERSITIES AND BUSINESS

Востряков Олександр Володимирович

кандидат економічних наук, професор кафедри менеджменту,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9030-6569>

Прохорова Єлена Вікторівна

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0637-5415>

Vostriakov Oleksandr, Prokhorova Yeliena

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

Уточнено визначення стратегічного партнерства, досліджено практику стратегічного партнерства університетів і бізнесу, визначено мотиви і форми співпраці, проаналізовано підприємницькі ініціативи економічного університету, охарактеризовано існуючі моделі співпраці університетів і бізнесу. Виявлено, що статус стратегічного партнерства набувають, коли вони є довгостроковими, мають системний характер та впливають на конкурентні позиції учасників партнерства. Визначено стейкхолдерів співпраці університетів і бізнесу, розроблено модель стратегічного партнерства університетів і бізнесу «бізнес-наука-освіта», яка включає різні модифікації залежно від того, інтереси якого учасника тріади є домінуючими. Наведено приклади галузевих університетів, які можуть успішно вступати в стратегічні партнерства різних модифікацій. Запропоновано організаційну структуру взаємодії університету та бізнесу.

Ключові слова: стратегічне партнерство, модель стратегічного партнерства «бізнес-наука-освіта», університет, економічний університет, бізнес, стратегічний менеджмент, організаційна структура взаємодії університету та бізнес-середовища.

For universities, the prerequisites for strategic partnerships between universities and businesses are high-quality training of students, commercialisation of research and development, and practical training of students; for businesses, the search for talented graduates, access to new business ideas and innovations. Therefore, cooperation between universities and businesses has become widespread, but not all cooperation agreements are strategic partnerships. The purpose of the article is to study the practice of strategic partnerships between universities and businesses, identify the motives and forms of cooperation, develop a model of strategic partnerships between universities and businesses, and determine the organisational structure of interaction between the university and the business environment. Research methods: analysis of publications on the results of cooperation between universities and business, modelling of strategic cooperation between universities and business. The subject and forms of university-business partnerships are defined, the motivation of both parties to cooperate is clarified. The model of 'business science-education (BSE)' is proposed: vectors of strategic partnership between university and business. The modifications of the BSE model are determined depending on the interests of which participant of the triad are dominant: entrepreneurial, research, educational, hybrid. The organisational structure of interaction between the university and the business environment is developed. The practical value of the study lies in the development of a model of strategic partnership between universities and business, which can be used in various modifications depending on the predominance of interests of individual participants in the partnership. An ordered list of the subject matter and forms of strategic partnership between universities and business is presented, indicating the interests of the partnership participants. The organisational structure of strategic partnership between universities and business is proposed.

Keywords: strategic partnership, model of strategic partnership 'business-science-education', university, economic university, business, strategic management, organisational structure of interaction between university and business environment.

Постановка проблеми. Коли йдеться про стратегічне партнерство університетів і бізнесу, в першу чергу наводяться приклади комерціалізації інноваційних розробок науковців і студентів, успішних стартапів у складі екосистеми «наука-бізнес-освіта». Є багато прикладів успішної комерціалізації інноваційних технічних, технологічних розробок студентів і викладачів у співпраці з бізнесом, зокрема, у сфері ІТ – Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського, НУ «Львівська політехніка» (Захарова О., Настенко О., 2023; Крупка М., Демчишак Н., Щуревич О., 2023) [17; 18]. Виходячи з того, що стратегічне партнерство університетів і бізнесу широко впроваджено в практику, актуальним завданням є формування рекомендацій щодо організаційно-правових і методичних основ такого партнерства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Оприлюднено результати дослідження, присвячені визначенню форм співпраці університетів і бізнесу (Frølund та ін., 2018) [4]. Також запропоновано використовувати показники ефективності стратегічного партнерства університетів і бізнесу (Schiuma, Carlucci, 2018) [13].

У звіті Організації з економічного співробітництва і розвитку (OECD, 2019) [8] проаналізовано спільну патентну діяльність промисловості та академічних стартапів, визначено вплив географічної близькості між дослідницькими установами та промисловістю на місцеві інновації. Представлено 21 інструмент державного впливу на розвиток співпраці освіти і бізнесу, включаючи гранти на спільні дослідження та фінансову підтримку спін-оффів університетів. Представлено останні тенденції в управлінні державними дослідженнями, що мають велике значення для передачі знань між наукою та промисловістю, з використанням показників для 35 країн ОЕСР.

Огляд літератури із застосуванням системного підходу із залученням 29 досліджень з європейських країн, опублікованих між 2016 та 2020 роками (Pesti та ін., 2020), [10] виявив, що 38 % угод про партнерства між університетами і бізнесом були присвячені спільним дослідженням і розробкам; 20% – інноваціям; 14% – обміну знаннями; по 10% – освіти і розвитку інфраструктури.

Дослідження співпраці між державними університетами та промисловістю в Мексиці (Puerta-Sierra, Lizbeth та Jasso, Javier, 2020) [11] показує, що участь дослідників у іннова-

ційних проєктах є низькою. Дослідники вважають складним налагодження взаємодії з промисловістю, що в основному пов'язано з організаційними факторами. Крім того, встановлено, що на форми співпраці між університетами та промисловістю впливає ґендерна приналежність дослідників. Жінки, як правило, більше залучені до навчальних послуг, а чоловіки – до консультаційних.

У дослідженні (Mascarenhas, Carla та ін., 2022) [7] вивчався взаємозв'язок між дослідженнями та інноваціями, заснованими на стратегії розумної спеціалізації, і співпрацею між університетами та промисловістю, а також мотивація науковців до взаємодії з промисловістю. На основі даних, отриманих від 841 португальського та іспанського дослідника, виявлено, що політика розумної спеціалізації сприяє розвитку спільних досліджень між університетами та промисловістю і мотивації викладачів університетів до співпраці з професіоналами в галузі.

Представлено дослідження трансформаційного потенціалу співпраці між університетами та промисловістю через впровадження екосистемних моделей (Budiyono, Agus та ін., 2024). [1] Побудова екосистеми дозволяє прискорити інновації, зменшити ризики та розширити ринкові можливості; сприяє оптимізації ресурсів, довгостроковій стійкості та збагаченню кадрового потенціалу, позиціонуючи університети як життєво важливий внесок у конкурентоспроможність галузі.

Дослідження взаємодії фахівців аграрних спеціальностей восьми університетів у східному, західному та північному регіонах Африки (Sassi, M., та Mshenga, P. M., 2024) [12] з бізнесом виявило певні переваги, такі як покращення можливостей працевлаштування студентів, передачу технологій, інноваційні дослідження та розробка навчальних програм, орієнтованих на потреби промисловості. Однак співпраця між університетами та бізнесом стикається з низкою проблем, таких як скорочення фінансування, небажання бізнесу співпрацювати та питаннями захисту інтелектуальної власності.

За результатами дослідження публікацій про співпрацю між університетами і бізнесом у Гані за період з 2011 до 2020 року (Danquah, M. M. та ін., 2025) [2] було виявлено, що співавторство між університетами та промисловими установами відбувалося переважно з установами з Європи, Азійсько-Тихоокеанського регіону та Північної Америки, і значно менше – з підприємствами з Африки.

У Гані чотири бізнеса були залучені до інтенсивних досліджень з університетами.

Не вирішені раніше частини загальної проблеми. Незважаючи на достатню кількість публікацій про стратегічне партнерство університетів і бізнесу є лише декілька авторських розробок щодо моделей такого партнерства (Tarasov, A. та ін., 2021; Evans, Nina та ін., 2023; Budiyoно, Agus та ін., 2024) [14; 3; 1].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження практики стратегічного партнерства університетів і бізнесу, визначення мотивів і форм співпраці, розроблення моделі стратегічного партнерства університетів і бізнесу, визначення організаційної структури взаємодії університету та бізнес-середовища.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стратегічним партнерством є таке, що укладається з метою досягнення стратегічних цілей учасників на основі спільного використання ресурсів та отримання синергійного ефекту (Гребешкова О., Махова Г., 2008) [16]. Вважаємо за доцільне доповнити визначення стратегічного партнерства тим, що результатом партнерства є досягнення і утримання учасниками стійких конкурентних переваг.

Історично перший досвід співпраці освіти і бізнесу ґрунтувався на персональних знайомствах і зв'язках представників університетів і компаній, що вело до підготовки великої кількості угод, які обговорювалися індивідуально, юридичні служби були переобтяжені, що приводило до затримок у часі з оформленням документів. Синергія при цьому була мінімальною (Frølund та ін., 2018) [4]. Тому великі компанії і провідні університети були зацікавлені в укладанні угод про стратегічне партнерство. Такі угоди дозволяли відійти від разових індивідуальних проєктів до системної співпраці всіх підрозділів компанії з усіма факультетами університету, долаючи межі окремих підрозділів і факультетів для досягнення загальної мети. Згодом стратегічні партнерства університетів і бізнесу ведуть до формування інноваційної екосистеми, до якої включаються місцеві громади, органи місцевого самоврядування й інші учасники.

З метою вибору оптимальних форм партнерства з університетами бізнесу пропонується визначитись з відповідями на такі запитання: 1) мета співпраці; 2) ключові області співпраці; 3) основні партнери в університеті;

4) бажані формати партнерства; 5) структурні одиниці і процеси, які сприяють партнерству; 6) показники ефективності (Frølund та ін., 2018) [4]. Для оцінювання ефективності стратегічного партнерства університетів і бізнесу рекомендується використовувати такі показники: 1) динаміка співпраці, яка вимірюється показниками зростання підприємницького капіталу в інноваційних екосистемах; 2) результати взаємодії університетських підрозділів, відповідальних за взаємодію з бізнесом; 3) потенціал компаній до стратегічного партнерства з університетами; 4) модель співпраці університетів з бізнесом (Schiuma, Carlucci, 2018) [13].

Perkmann, M. і Salter, A. (2012) [9] визначають чотири форми співпраці університетів з бізнесом залежно від двох змінних: часу співпраці (короткий або тривалий) і ступеню відкритості результатів співпраці (відкриті або закриті). Кожна з форм співпраці може бути рекомендована залежно від цілей сторін співпраці (рис. 1). Лабораторія ідей – короткострокова співпраця з відкритими результатами – дозволяє залучити нових партнерів для пріоритетних напрямів досліджень. Розширене співробітництво (короткі терміни, закриті результати співпраці) призначене для вирішення нагальних проблем. Організаційно можливе укладання консультаційних угод з окремими науковцями, контрактних дослідницьких угод з університетами, ведення студентських проєктів. Великі виклики – тривалі проєкти з відкритими результатами співпраці – дають змогу формувати екосистему інновацій, створювати галузеві консорціуми з високим рівнем впливу, університетські фонди або центри. Тривала співпраця з закритими результатами – фундаментальні дослідження – дозволяють вирішувати фундаментальні проблеми, дають доступ до нових сфер знань і відкриттів, передбачають спонсорство університетських центрів і укладання рамкових угод, що розподіляють права на прийняття рішень для подальшого використання результатів досліджень.

Практичне значення має модель співпраці університетів і бізнесу, яка розглядає види (що?), переваги (чому?) та фактори (як?), що сприяють співпраці між академічними та практиками (Evans, Nina та ін., 2023) [3].

Виділяють такі форми співпраці університетів і бізнесу: у сфері науки або у сфері бізнесу; двосторонні або багатосторонні; освітні або інноваційні та інші (Тарасенко С. І., Демченко М. Є., 2017) [21].

час співпраці	короткий	Лабораторія ідей	Розширене співробітництво
	тривалий	Великі виклики	Фундаментальні дослідження
		відкриті	закриті
		відкритість результатів співпраці	

Рис. 1. Чотири моделі співпраці університетів і бізнесу

Джерело: сформовано на основі (Perkmann, M. і Salter, A., 2012) [9]

Здобувачі Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана беруть активну участь у Стартап школі КНЕУ, призначення якої – допомога у розвитку підприємницьких ідей (Стартап школа КНЕУ) [20]. Уже відбулося три випуски школи у квітні і грудні 2024 року, у квітні 2025 р. Проєкти-переможці, як слідує з їхнього опису, ґрунтуються на впровадженні певних технологічних рішень, яким не навчають у економічному університеті. Тому логічним є припущення про те, що розробка успішних студентських підприємницьких проєктів можлива за умови участі в команді представників як технічних спеціальностей, так і економічних. Здобувачі технічних спеціальностей мають технологічні рішення і розвивають технічні умови проєкту, а здобувачі економічних спеціальностей займаються економічним обґрунтуванням. Про ефективність такої співпраці свідчить досвід Підприємницького університету ґер! (Підприємницький університет) [19]: наприклад, випускники авіаційного університету зазначають, що навчання в підприємницькому університеті допомогло їм оформити свою бізнес-ідею і успішно впровадити в практику (Анастасія Смик, засновниця і керівниця INPUT SOFT) [19].

Виходячи з досвіду участі здобувачів економічного університету в Стартап школі КНЕУ, вважаємо за доцільне рекомендувати створити умови для зустрічі і плідної співпраці над інноваційними проєктами здобувачів різних спеціальностей, у т. ч. економічних.

Стейкхолдери стратегічного партнерства університетів і бізнесу представлені на рис. 2.

Види співпраці в екосистемі стратегічного партнерства університету і бізнесу наведено в таблиці 1.

Статус стратегічного цієї форми партнерства набувають, коли вони є довгостроковими, мають системний характер, бажано включають використання комбінації цих форм

та впливають на конкурентні позиції учасників партнерства на відповідних ринках.

Виходячи з основних форм та мотивів стратегічного партнерства університетів і бізнесу вважаємо за доцільне розглядати модель «бізнес-наука-освіта (БНО)» стратегічного партнерства університету та бізнесу, яка включає три основні вектори: «бізнес», «наука» і «освіта» (рис. 3).

Залежно від того, які учасники моделі «БНО» є домінуючими, можливі різні модифікації моделі.

Підприємницький «БНО» тип моделі стратегічного партнерства передбачає домінування бізнесового вектору партнерства, притаманний економічним та технічним освітнім закладам.

У дослідницькому «БНО» типі моделі стратегічного партнерства домінує дослідницький вектор партнерства, притаманний технічним, природничим, медичним, фармацевтичним спеціальностям та освітнім закладам.

Освітній (БНО) тип моделі стратегічного партнерства включає, як правило, педагогічні, гуманітарні, суспільні спеціальності та освітні заклади.

Гібридний (БНО) тип моделі стратегічного партнерства не передбачає домінування одного чітко вираженого вектору партнерства, а включає гармонійне партнерство всіх учасників тріади, рівномірне використання різних форм взаємодії.

Організаційна структура взаємодії учасників тріади «БНО» представлена на рисунку 4.

Контур 1 в організаційній структурі має за мету формування підприємницької екосистеми, включає в себе формалізовані структури, які можуть бути як внутрішніми структурними одиницями університету, так і мати статус відокремленої юридичної особи, серед засновників якої є університет.

Контур 2 має за мету об'єднання експертної спільноти та випускників для виконання

Рис. 2. Стейкхолдери стратегічного партнерства університетів і бізнесу

Джерело: сформовано авторами

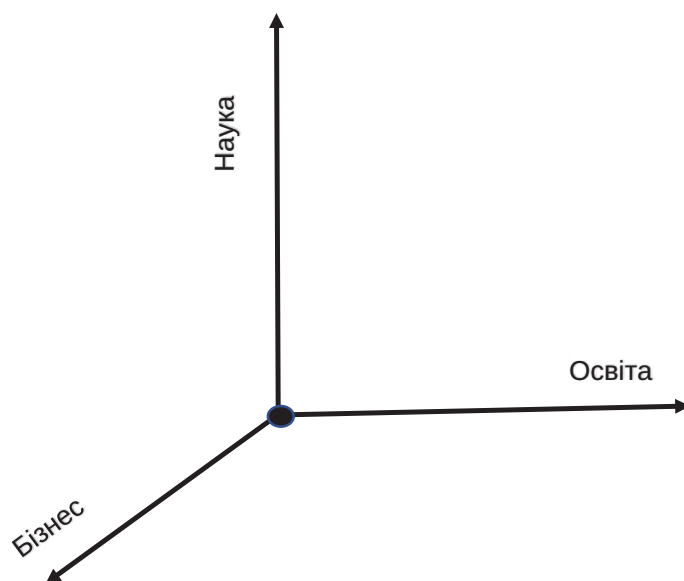

Рис. 3. Модель «бізнес-наука-освіта (БНО)»: вектори стратегічного партнерства університету та бізнесу

Джерело: сформовано авторами

дорадчих функцій та здійснення комунікацій партнерів, може включати в себе як формалізовані так і неформалізовані структури, участь у яких має добровільний характер, та можуть мати незалежний статус відносно університету.

Висновки. Незважаючи на достатню кількість досліджень з питань взаємодії універ-

ситетів і бізнесу лише декілька публікацій містять розроблені моделі стратегічного партнерства. У статті пропонується авторський підхід до побудови моделі стратегічного партнерства університетів і бізнесу, яка включає триаду «бізнес-наука-освіта». Аналіз моделі передбачає різні її модифікації залежно від того, який учасник триади домінує в партнерстві.

Таблиця 1

Форми та мотивація партнерства університету та бізнесу

Мотивація університету	Предмет партнерства	Форми партнерства	Мотивація бізнесу
Реалізація наукових досліджень, фінансування, апробація результатів	Спільні наукові, науково-прикладні, прикладні дослідження	Наукові парки; спільні R&D проекти; лабораторії; тимчасові групи та команди; консалтинг	Доступ до інновацій та комерціалізація результатів досліджень
Якісна практична підготовка випускників та їх працевлаштування	Якість освіти	Участь бізнесу в навчальних заходах; дуальна освіта; дорадчі органи	Високий рівень підготовки потенційних співробітників
Актуальні для ринку праці ОП; доступ до бізнес-експертизи; партнерські ОП	Зміст освіти	Професійні стандарти, участь у розробці та вдосконаленні змісту ОП	Підготовка потенційних працівників до потреб компанії
Попит на випускників; конкурентна позиція на ринку освітніх послуг	Працевлаштування	Центри працевлаштування; HR-агенції; ярмарки роботодавців, баз практики, стажування	Доступ до талантів та людського капіталу; бренд роботодавця
Збільшення попиту на освітні послуги, лояльність здобувачів освіти	Профорієнтація	Бізнес-екскурсії; майстер-класи; профорієнтаційні школи	Вмотивованість випускників до професійного зростання
Залучення нових джерел фінансування та їх диверсифікація, гнучкість фінансової політики	Со-фінансування	Ендаунмент фонди; благодійні фонди; грантові програми; пряме фінансування проектів; надання ресурсів; стипендії	Забезпечення якісними потенційними фахівцями, реалізація КСВ
Розвиток бренду; практичні навички студентів; фінансування	Розвиток підприємництва	Стартап-школи; інкубатори; акселератори; хаби; хакатони; спінофи	Доступ до нових бізнес-ідей; комерціалізація інновацій
Репутація; суспільний вплив; нові проекти та шляхи розвитку	Дискусійна платформа	Бізнес-форуми; воркшопи; круглі столи; бізнес-клуби	Репутація; взаємне збагачення; нові проекти та шляхи розвитку
Репутація; лояльність; розвиток бренду	Спільний PR	Спільні проекти щодо соціальної відповідальності, підтримки громад	Репутаційний капітал, бренд роботодавця; КСВ; лояльність клієнтів
Лояльність; репутація; фінансування	Нетворкінг	Асоціації випускників, бізнес-клуби; спілки; ГО	Комунікація, залученість до розвитку університету

Джерело: сформовано авторами

Запропоновано склад стейкхолдерів стратегічного партнерства університету і бізнесу, а також узагальнено форми і результати співпраці в стратегічному партнерстві університету і бізнесу.

Питання стратегічної співпраці економічного університету з бізнесом не є достатньо дослід-

женими, що потребує подальших розвідок з цієї проблематики. Вивчення публікацій щодо стратегічної співпраці університетів і бізнесу показало, що в якості прикладів ефективної співпраці досліджуються партнерства технічних університетів з бізнес-організаціями. Ґрунтуючись на досвіді розробки і впровадження

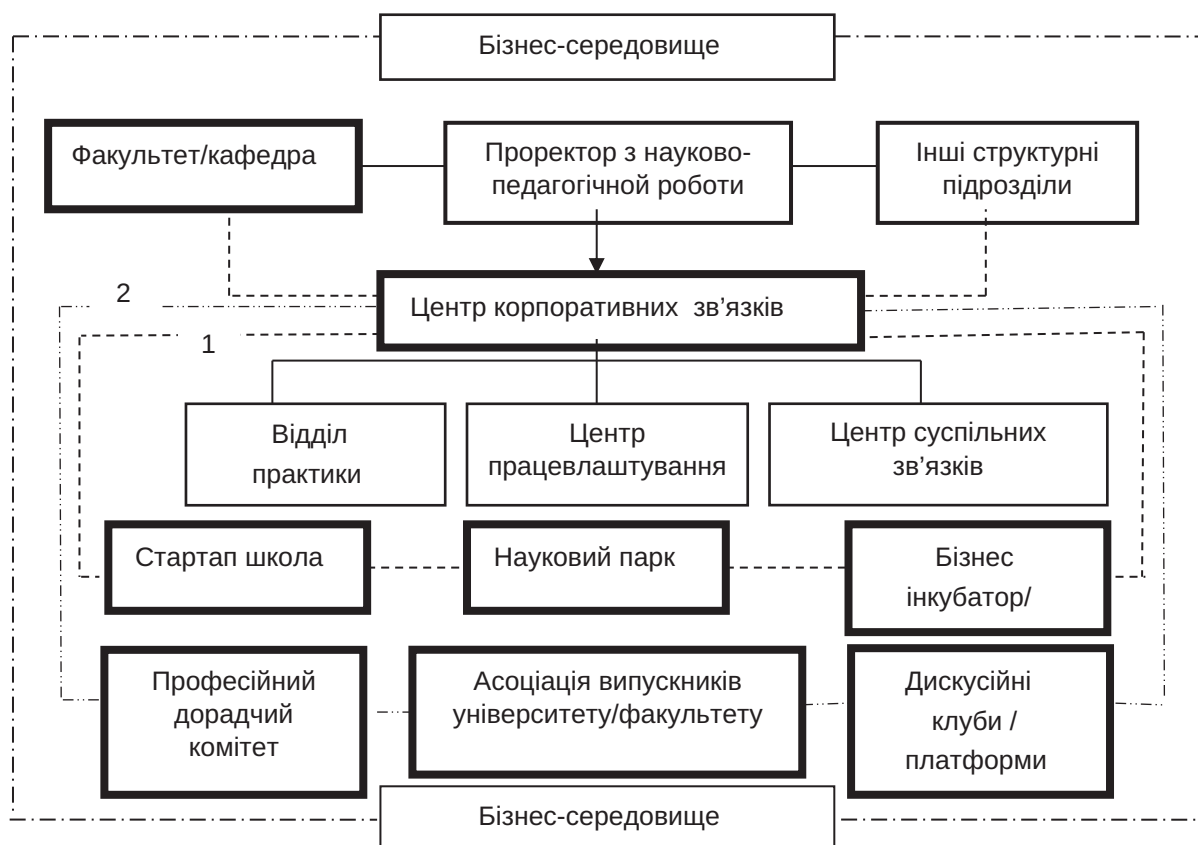

Рис. 4. Організаційна структура взаємодії університету та бізнес-середовища

Джерело: сформовано авторами

інноваційних проєктів здобувачів Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана зроблено висновок про доцільність формування команд, до складу яких мають включатися здобувачі технічних і економічних спеціальностей. Такий склад команд дозволяє здійснювати певний розподіл функцій між учасниками, коли технічні фахівці зосереджуються на технічних аспектах про-

єкту, а економісти обґрунтовують бізнес-ідею економічно і готують відповідні презентаційні документи для потенційних інвесторів.

Подальші дослідження мають бути присвячені вивченню досвіду співпраці саме економічних університетів або спеціальностей з бізнесом, а також уточненню організаційної структури взаємодії університету та бізнес-середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Budiyo, Agus et al. (2024) University-Industry Collaboration through Ecosystem Models: Unlocking Innovation and Market Potential. *Journal of Instrumentation, Automation and Systems*, [S.I.], v. 11, n. 3, nov. 2024. ISSN 2288-582X. Available at: <<https://ojs.unsysdigital.com/index.php/jias/article/view/1240>>. (accessed April 16, 2025) doi:10.5281/zenodo.14233323.
2. Danquah, M.M., Onyancha, O.B. and Avuglah, B.K. (2025), Patterns and trends of university-industry research collaboration in Ghana between 2011 and 2020. *Information Discovery and Delivery*, Vol. 53 No. 1, pp. 90–108. Available at: <https://doi.org/10.1108/IDD-11-2022-0122> (accessed April 02, 2025)
3. Evans, Nina et al. (2023) University-industry collaboration as a driver of digital transformation: Types, benefits and enablers. *Heliyon*, Volume 9, Issue 10, e21017. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2405844023082257> (accessed April 16, 2025)
4. Frølund Lars, Murray Fiona, Riedel Max. (2018) Developing Successful Strategic Partnerships with Universities. *Winter 2018 MIT Sloan Management Review*. Reprint #59205 Available at: <http://sloanreview.mit.edu/x/59205> (accessed April 16, 2025)

5. Li Y., Li Z. Liu T. (2024) Does university-industry collaboration improve firm productivity? Evidence from China. *PLoS ONE* 19(7): e0305695. Available at: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0305695> (accessed April 16, 2025)
6. Lutchen, R. (2024) A New Model for University-Industry Partnerships. To Ensure Curricula Evolve as Technologies Do. *Harvard Business Review*. Available at: <https://hbsp.harvard.edu/inspiring-minds/a-new-model-for-university-industry-partnerships> (accessed April 18, 2025)
7. Mascarenhas Carla; Galvão, Anderson; Mendes, Telma; Marques, Carla and Ferreira, João. (2022) University and Industry Collaboration in the Era of Smart Specialisation: Empirical Research on Sustainable Knowledge Transfer. *Proceedings of the 23rd European Conference on Knowledge Management, ECKM 2022*. Available at: <https://papers.academic-conferences.org/index.php/eckm/article/view/318> (accessed April 15, 2025)
8. OECD (2019) University-Industry Collaboration: New Evidence and Policy Options, OECD Publishing, Paris. Available at: <https://doi.org/10.1787/e9c1e648-en>. (accessed April 16, 2025)
9. Perkmann, M. and Salter, A. (2012) How to Create Productive Partnerships with Universities. *MIT Sloan Management Review*. Available at: <https://sloanreview.mit.edu/article/how-to-create-productive-partnerships-with-universities/> (accessed April 03, 2025)
10. Pesti, Csilla; Tamášová, Viola; Lajčin, Daniel; Bodonyi, Edit. (2020) University-industry collaboration as a drive for innovation in Europe – a literature review with a systematic approach. *Journal of interdisciplinary research* (11/02) Available at: https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/1102/papers/A_csillapesti.pdf (accessed April 03, 2025)
11. Puerta-Sierra, Lizbeth and Jasso, Javier. (2020) University-Industry Collaboration. An Exploration of an Entrepreneurial University in Mexico. *Journal of Technology Management & Innovation* 2020. Volume 15, Issue 3. Available at: <https://www.jotmi.org/index.php/GT/article/view/3381/1303> (accessed April 16, 2025)
12. Sassi, M., & Mshenga, P. M. (2024). Unlocking the potential of university-industry collaborations in African higher education: A comprehensive examination of agricultural faculties. *Industry and Higher Education*, 39(1), 102–114. <https://doi.org/10.1177/09504222241254694> (Original work published 2025)
13. Schiuma Giovanni, Carlucci Daniela (2018) Managing Strategic Partnerships with Universities in Innovation Ecosystems: A Research Agenda. *Journal of Open Innovation: Technology, Market and Complexity*. 2018, 4, 25; doi:10.3390/joitmc4030025
14. Tarasov, A., Sysoeva, E., Gulicheva, E., & Hoa, M. N. T. (2021). Strategic Partnerships of Universities as a Tool for Intensifying the Development of the Regional Economy and Society in Digital Economy. *Proceedings of the 3rd International Conference Spatial Development of Territories* (SDT 2020). <https://doi.org/10.2991/AEB-MR.K.210710.063>
15. Xiao H, Cui X, Sarker MNI, Firdaus RBR. (2023) Impact of industry-university-research collaboration and convergence on economic development: Evidence from Chengdu-Chongqing economic circle in China. *Heliyon*. 2023 Oct 17;9(11):e21082. doi: 10.1016/j.heliyon.2023.e21082. PMID: 37920487; PMCID: PMC10618778.
16. Гребешкова О. М., Махова Г. В. Стратегічні партнерства підприємств: слайд-курс (на правах рукопису). Київ : КНЕУ, 2008. 260 с.
17. Захарова О. В., Настенко О. Р. (2023) Стратегічне партнерство бізнесу та освіти як умова активізації розвитку ІТ-сфери України. *Економіка і організація управління*, № 1 (49) 2023. URL: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/13883> (дата звернення: 29.03.2025)
18. Крупка М., Демчишак Н., Щуревич О. Стимулювання співпраці закладів освіти, науки та бізнесу в умовах цифровізації і післявоєнного відновлення України. *Світ фінансів* 1 (74)/ 2023 DOI: 10.35774/sf2023.01.057
19. Підприємницький університет. URL: <https://www.yerpworld.org/university> (дата звернення: 29.03.2025)
20. Стартап школа КНЕУ. Офіційний сайт Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана. URL: https://kneu.edu.ua/ua/student_life/startup_school_kneu/ (дата звернення: 29.03.2025)
21. Тарасенко С. І., Демченко М. Є. Партнерство університетів та бізнесу: форми та перспективи розвитку в умовах підвищення інноваційності економіки. *ЕКОНОМІКА І СУСПІЛЬСТВО*, Випуск # 13 / 2017. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/49.pdf (дата звернення: 29.03.2025)

REFERENCES:

1. Budiyo, Agus et al. (2024) University-Industry Collaboration through Ecosystem Models: Unlocking Innovation and Market Potential. *Journal of Instrumentation, Automation and Systems*, [S.l.], v. 11, n. 3, nov. 2024. ISSN 2288-582X. Available at: <https://ojs.unsysdigital.com/index.php/jias/article/view/1240>. (accessed April 16, 2025) doi:10.5281/zenodo.14233323.
2. Danquah, M. M., Onyancha, O. B. and Avuglah, B. K. (2025), Patterns and trends of university-industry research collaboration in Ghana between 2011 and 2020. *Information Discovery and Delivery*, Vol. 53 No. 1, pp. 90–108. Available at: <https://doi.org/10.1108/IDD-11-2022-0122> (accessed April 02, 2025)

3. Evans, Nina et al. (2023) University-industry collaboration as a driver of digital transformation: Types, benefits and enablers. *Heliyon*, Volume 9, Issue 10, e21017. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2405844023082257> (accessed April 16, 2025)
4. Frølund Lars, Murray Fiona, Riedel Max. (2018) Developing Successful Strategic Partnerships with Universities. *Winter 2018 MIT Sloan Management Review*. Reprint #59205. Available at: <http://sloanreview.mit.edu/x/59205> (accessed April 16, 2025)
5. Li Y., Li Z. Liu T. (2024) Does university-industry collaboration improve firm productivity? Evidence from China. *PLoS ONE* 19(7): e0305695. Available at: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0305695> (accessed April 16, 2025)
6. Lutchen, R. (2024) A New Model for University-Industry Partnerships. To Ensure Curricula Evolve as Technologies Do. *Harvard Business Review*. Available at: <https://hbsp.harvard.edu/inspiring-minds/a-new-model-for-university-industry-partnerships> (accessed April 18, 2025)
7. Mascarenhas Carla; Galvão, Anderson; Mendes, Telma; Marques, Carla and Ferreira, João. (2022) University and Industry Collaboration in the Era of Smart Specialisation: Empirical Research on Sustainable Knowledge Transfer. *Proceedings of the 23rd European Conference on Knowledge Management, ECKM 2022*. Available at: <https://papers.academic-conferences.org/index.php/eckm/article/view/318> (accessed April 15, 2025)
8. OECD (2019), University-Industry Collaboration: New Evidence and Policy Options, OECD Publishing, Paris. Available at: <https://doi.org/10.1787/e9c1e648-en>. (accessed April 16, 2025)
9. Perkmann, M. and Salter, A. (2012) How to Create Productive Partnerships with Universities. *MIT Sloan Management Review*. Available at: <https://sloanreview.mit.edu/article/how-to-create-productive-partnerships-with-universities/> (accessed April 03, 2025)
10. Pesti, Csilla; Tamášová, Viola; Lajčín, Daniel; Bodonyi, Edit. (2020) University-industry collaboration as a drive for innovation in Europe – a literature review with a systematic approach. *Journal of interdisciplinary research* (11/02). Available at: https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/1102/papers/A_csillapesti.pdf (accessed April 03, 2025)
11. Puerta-Sierra, Lizbeth and Jasso, Javier. (2020) University-Industry Collaboration. An Exploration of an Entrepreneurial University in Mexico. *Journal of Technology Management & Innovation* 2020. Volume 15, Issue 3. Available at: <https://www.jotmi.org/index.php/GT/article/view/3381/1303> (accessed April 16, 2025)
12. Sassi, M., & Mshenga, P. M. (2024). Unlocking the potential of university-industry collaborations in African higher education: A comprehensive examination of agricultural faculties. *Industry and Higher Education*, 39(1), 102-114. <https://doi.org/10.1177/09504222241254694> (Original work published 2025)
13. Schiuma Giovanni, Carlucci Daniela (2018) Managing Strategic Partnerships with Universities in Innovation Ecosystems: A Research Agenda. *Journal of Open Innovation: Technoogy, Market and Complexity*. 2018, 4, 25; doi:10.3390/joitmc4030025
14. Tarasov, A., Sysoeva, E., Gulicheva, E., & Hoa, M. N. T. (2021). Strategic Partnerships of Universities as a Tool for Intensifying the Development of the Regional Economy and Society in Digital Economy. *Proceedings of the 3rd International Conference Spatial Development of Territories (SDT 2020)*. <https://doi.org/10.2991/AEB-MR.K.210710.063>
15. Xiao H, Cui X, Sarker MNI, Firdaus RBR. (2023) Impact of industry-university-research collaboration and convergence on economic development: Evidence from Chengdu-Chongqing economic circle in China. *Heliyon*. 2023 Oct 17;9(11): e21082. doi: 10.1016/j.heliyon.2023.e21082. PMID: 37920487; PMCID: PMC10618778.
16. Hrebeshkova O. M., Makhova H. V. (2008) *Stratehichni partnerstva pidpriemstv: slaid-kurs* (na pravakh rukopysu) [Strategic partnerships of enterprises: slide-course]. K.: KNEU, 2008. 260 p. (in Ukrainian)
17. Zakharova O. V., Nastenko O. R. (2023) Stratehichne partnerstvo biznesu ta osvity yak umova aktyvizatsii rozvytku it-sfery Ukrainy [Business and education strategic partnership as a condition for activating the development of the IT sector in Ukraine]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia – Economy and organisation of management*, № 1 (49) 2023. Available at: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/13883> (accessed April 19, 2025)
18. Krupka M., Demchyshak N., Shchurevych O. (2023) Stymuliuvannia spivpratsi zakladiv osvity, nauky ta biznesu v umovakh tsyfrovizatsii i pisliavoiennoho vidnovlennia Ukrainy [Stimulating cooperation between educational, scientific and business institutions in the context of digitalization and post-war reconstruction of Ukraine]. *Svit finansiv – World of Finance*, 1 (74)/2023. DOI: 10.35774/sf2023.01.057
19. Pidpriemnytskyi universytet [Entrepreneurship University]. Available at: <https://www.yepworld.org/university> (accessed April 19, 2025)
20. Startup shkola KNEU. [KNEU StartUp School] *Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman official site*. Available at: https://kneu.edu.ua/ua/student_life/startup_school_kneu/ (accessed April 19, 2025)
21. Tarasenko S. I., Demchenko M. Ye. (2017) Partnerstvo universytetiv ta biznesu: formy ta perspektyvy rozvytku v umovakh pidvyshchennia innovatsiinosti ekonomiky [Partnership between universities and business: forms and prospects for development in the context of increasing innovativeness of the economy] *Ekonomika i Suspilstvo – Economy and Society*, Vypusk #13 / 2017. Available at: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/49.pdf (accessed April 09, 2025)